

Največji slovenski dnevnik
v Zdrženih državah

Volja za vse leto . . . \$6 00
Za pol leta . . . \$3 00
Za New York celo leto . . \$7 00
Za inozemstvo celo leto . . \$7 00

GLAS NARODA

Líst slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

NO. 85. — ŠTEV. 80.

NEW YORK, TUESDAY, APRIL 12, 1927. — TOREK, 12. APRILA 1927.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

VOLUME XXXV. — LETNIK XXXV.

RUSIJA POZNA ANGLEŠKE SPLETKE

Rusija je spoznala spletkarije Anglije. — Poslujoči poslanik je bil odpoklican, a izvršeno ni bilo nikako popolno prekinjenje odnosov. — Na severu se vrši velika bitka.

PEKING, Kitajska, 11. aprila. — Moskovska vlada je dostavila včeraj kitajskemu poslovodju poslanico, v kateri zahteva takojšnje oproščenje lastnine, ki je bila zaplenjena pretekli teden, ko je bil vpriporjen napad na poslopje sovjetskega poslaništva.

Poslovodja in njegov štab sta bila odpoklicana, a konzularni uradniki so ostali v Pekingu.

Maršal Čang Tsolin je povabil angleškega in druge vojaške atašeje, naj obiščejo fronte v Honanu in Pukovu, da se osebno prepričajo o ugodnem stanju zadev za severne čete. V njegovem glavnem stanu so včeraj izjavili, da čete generala Čanga resno ogrožajo Lukov.

MOSKVA, Rusija, 11. aprila. — Ruska poslanka izjavlja, da so vpriporili neodgovorni krogi in tuji imperijalisti poskus, da provocirajo sovjetsko vlado k vojni.

Sovjetski poslovodja Aleksij Cernik je izjavil včeraj, da bo odpotoval danes s svojim štabom v Mosko.

Sovjetska poslanka pravi, da je sovjetski vladi znano, da je kabinet v Pekingu le orodje v rokah vesil, ki delajo za vojno, v katero pa se Rusija ne bo pustila zavesti, kajti s tem bi se še bolj otežkočil že itak zapleten položaj.

Sklep Rusije, da se ne bo pustila zavesti v vojno s Kitajsko, je razviden iz umerjenih zahtev poslanice.

Na otvorilni seji vseruskega sovjeta je imel predsednik Rikov nagovor, v katerem je izjavil glede položaja na Kitajskem:

— V boju ne bo zmogla vlada, ki ima na razpolago najmočnejše orožje, tem več vlada, ki ima močnejše živce.

— Te živce smo ojačili v številnih bojih. Vsaka druga dežela bi že davno poslala čete na Kitajsko, da se osveti radi podlih napadov na naše poslaništvo.

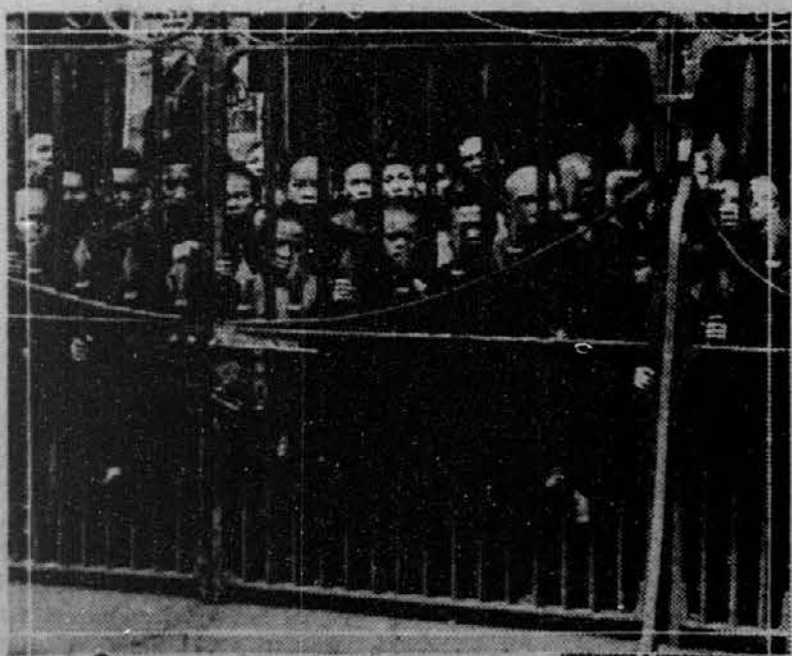
V navzočnosti 1500 delegatov, posebno številnih zastopnikov iz Georgije in Turkestana, je rekel Rikov, da sta Anglija in Italija edini sili, ki sumljivo molčita, dočim odvrčajo vse druge sile svojo skrivno pri napadu.

— Zdi se mi, — je nadaljeval, — da je vse le provokacija, da se zaplete Rusijo v vojno s Kitajsko.

Stalin je bil deležen velike ovacije, ko je stopil v dvorano.

LONDON, Anglija, 11. aprila. — Tukaj izjavljajo, da koncentriira sovjetska vlada že dolgo četa in vojni material na meji Mandžurije v namenu, da ovira odredbe mandžurskega diktatorja proti Kantončanom ter jih prepreči.

KITAJCI OPAZUJEJO ANGLEŽE



Slika nam kaže skupino Kitajcev, ki izza močne železne ograje opazujejo angleške vojaške, kateri vsak teden parkrat paradirajo po Šanghaju.

Aretacija domnevanih špijencov.

Dva Rusa in trije Francozi so bili aretirani v Parizu kot špijoni, obtoženi prodaje vojaških skrivnosti. — Policija poroča o obširni zaroti.

PARIZ, Francija, 11. aprila. — Pet komunistov, kojih dva sta bila Rusa in trije Francozi, ki so zavzemali urade v komunističnih družbah, je bilo včeraj aretiranih na temelju obdolžbe, da so zaposleni s špijonažo in prodajo vojaških in aeronavtičnih informacij sovjetski vladi.

Policija domneva, da je bilo več kot sto ljudi zaposlenih s trgovino z vojaškimi skrivnostmi in vsled tega so vrjetne nadaljne aretacije. Več osumljenih, je zaposlenih v narodnih arzenalih in aviatističnih središčih.

Že dalj časa je bilo znano vojaškim oblastim, da trajno odhajajo informacije različne vrste in da se je vršila trgovina z informacijami. Oblasti so tudi imele dovolj poviča za domnevanje, da so v nekaterih departmentih delali priprave za obsežno sabotažo vojnega materiala. Vlada detektivska sila je podvojila svojo pozornost in včeraj je bil ruski dijak Štefan Godnicki, aretiran par minut po tem, ko je dobil vojaške dokumente od nekega delavca Abrahama Bernsteina, kateremu je plačal sto frankov. Bernstein je bil tudi aretiran.

Ob istem času je aretirala policija tri Francoze in dva Rusa.

Dokumenti, katere so zaplenili na domovih aretiranih mož, in v glavnem stanu komunistične organizacije, so dovedli do prepričanja, da so prišle oblasti na sled obširni špijonažni organizaciji, večji kot vse druge, ki so bile razkrite izza svetovne vojne. Za denarna plačila so delavci v različnih strokah narodnih arzenalov in aeroplanskih tvornicah dajali informacije, kiso bile kolektivno velike vrednosti.

Bernstein in Godnicki sta se posebno zanimala za gibanja francoskih čet, a protišpijonažni sistem je skrbel, da so bile informacije, katera sta dobila, večinoma napačne.

Ob istem času je aretirala policija tri Francoze in dva Rusa.

Dokumenti, katere so zaplenili na domovih aretiranih mož, in v glavnem stanu komunistične organizacije, so dovedli do prepričanja, da so prišle oblasti na sled obširni špijonažni organizaciji, večji kot vse druge, ki so bile razkrite izza svetovne vojne. Za denarna plačila so delavci v različnih strokah narodnih arzenalov in aeroplanskih tvornicah dajali informacije, kiso bile kolektivno velike vrednosti.

Bernstein in Godnicki sta se posebno zanimala za gibanja francoskih čet, a protišpijonažni sistem je skrbel, da so bile informacije, katera sta dobila, večinoma napačne.

RAK JE BIL VZROK SVETOVNE VOJNE

Rak je mogoče indirektni vzrok svetovne vojne, je rekel včeraj dr. David Stewart, predsednik American College of Surgeons v svojem sporočilu na newyorško Cancer Association, ki je pričela prejšnji teden s kampanjo za 5 milijonov dolarjev za National Cancer Centre.

— Cesar Friderik II., oče prejšnjega kaiserja, je moral umreti v evetu svojega življenja od raka. — Ob onem času ga ni mogla rešiti zdravniška in kirurška znanost, čeprav sem nanj, da bi se lahko, če bi živel v sedanjem času, podaljšalo njegovo življenje za deset do dvajset let.

— Če bi se to zgodilo, je popolnoma mogoče, da bi bil preprečen veliki konflikt, kajti Friderik se je zavzemal za demokratične principe in kot tak bi nadalje vladal nemškemu narodu.

Dr. Stewart je rekel nadalje, da bo mogoče potom realizacije Narodnega središča podaljšati za vsaj deset let življenja onih tisočev, ki sedaj umro vsako leto na posledice raka. Na temelju letnih \$3000, katere zasluži človek, bi pomenjalo to prihranek 30 milijonov dolarjev vsakih deset let.

Odmevi Butler - Borahove debate.

Znani prohibicijski petelin Wheeler je rekel, da se je povečal razkol med mckrači. — Butler je baje izpremenil svoje nazore glede nulifikacije.

Včeraj sta bili izdani tukaj dve ugotovili, kot odmev debate med senatorjem Borahom ter dr. Butlerjem glede prohibicije. Prvo je izdal Wayne Wheeler, tajnik Antisalonke lige, drugo pa kongresnik La Guardia, znani nasprotnik suhaških postav.

— Razkol v mokrih silah je bil nadalje razviden iz Borah-Butler debate, ko je obsodil dr. Butler nulifikacijo kot strahopetno metodo ravnanja s postavami, ki niso priljubljene, — je rekel Wheeler.

— Ta znači veliko izpremembo v stališču moža, ki se je prej zavzemal, naj narod omalovažuje štatus, ki so nasprotni njegovim šegam in običajem in ki je bil glavni predstavitelj nulifikacije.

— Izid debate, — je rekel Wheeler, — bi bil isti, če bi se tikalo vprašanje demokratičnega programa mesto republikanskega, ki bi zahteval preklje prohibicije.

Kongresnik La Guardia je izjavil, da je država Idaho, katero zastopa senator Borah, najbolj mokri kraj v Zdrženih državah. Rekel je, da je bila tako velika zaloga pijače v Mackey, Idaho, da je bilo mogoče ljudem dobiti pijačo po deset centov drink.

— Če ni mogoče v državi Idaho, ki ima le 432.000 prebivalcev, — je rekel La Guardia, — in s takim suhaškim križarjem na čelu kot je senator Borah, izvesti prohibicije ter je pijača tako obilna, da pride na deset centov za drink, kaj moremo potem pričakovati v večjih središčih prebivalstva?

Mesto da bi kritiziral druge države ter stavil New York kot strašen vzgled, naj bi senator rajše zbral žive dokaze in resničen nauk glede nemožnosti izvedenja prohibicije v svoji lastni državi.

— Če ni mogoče v državi Idaho, ki ima le 432.000 prebivalcev, — je rekel La Guardia, — in s takim suhaškim križarjem na čelu kot je senator Borah, izvesti prohibicije ter je pijača tako obilna, da pride na deset centov za drink, kaj moremo potem pričakovati v večjih središčih prebivalstva?

Mesto da bi kritiziral druge države ter stavil New York kot strašen vzgled, naj bi senator rajše zbral žive dokaze in resničen nauk glede nemožnosti izvedenja prohibicije v svoji lastni državi.

— Če ni mogoče v državi Idaho, ki ima le 432.000 prebivalcev, — je rekel La Guardia, — in s takim suhaškim križarjem na čelu kot je senator Borah, izvesti prohibicije ter je pijača tako obilna, da pride na deset centov za drink, kaj moremo potem pričakovati v večjih središčih prebivalstva?

Mesto da bi kritiziral druge države ter stavil New York kot strašen vzgled, naj bi senator rajše zbral žive dokaze in resničen nauk glede nemožnosti izvedenja prohibicije v svoji lastni državi.

Izkoriščanje delavcev na Puerto Rico.

SAN JUAN, Porto Rico, 11. apr. — Za dve tisoč otrok na Puerto Rico ni nikakih šolskih prostorov, 40 tisoč žensk, zaposlenih v vezilni industriji zasluži po 40 centov na dan, 200.000 poljedelskih delavcev pa po 60 centov na dan, — je izjavil Santiago Iglesias, socialistični senator na nekem banketu, katerega je priredila portoriška zakonodajna ameriškememu vojnemu tajniku Davisu.

Dostavil je, da se velike korporacije izogibajo plačevanju davkov, vsled česar ni na razpolago nobenega denarja, da se nudi prebivalstvu primerno sanitarno in medicinsko službo.

— Če bi se to zgodilo, je popolnoma mogoče, da bi bil preprečen veliki konflikt, kajti Friderik se je zavzemal za demokratične principe in kot tak bi nadalje vladal nemškemu narodu.

Dr. Stewart je rekel nadalje, da bo mogoče potom realizacije Narodnega središča podaljšati za vsaj deset let življenja onih tisočev, ki sedaj umro vsako leto na posledice raka. Na temelju letnih \$3000, katere zasluži človek, bi pomenjalo to prihranek 30 milijonov dolarjev vsakih deset let.

Nemški fašisti so pretepli ruskega konzula.

KENIGSBURG, Nemčija, 11. aprila. — Tolpa tridesetih mož, katere se označuje kot nemške fašiste, je napadla včeraj sovjetskega konzula Kantorja ter ga tepla s palicami po glavi, dokler ni padel na tla. Konzul je bil razvnetega ranjen na rokah in nogah.

Vsi mladiči so bili aretirani. Policijski in vladni predsednik sta se takoj podala h konzulu.

Med aretiranimi je neki Boris Lechel, nemški državljani, ki je bil rojen v Turkestanu ter živel dolga leta v Rusiji.

Angleži so bolj obdačeni kot Nemci.

Anglež mora plačevati dve tretjini več kot pa Nemec. — Veliko davčno breme je deloma posledica premogarske stavke.

LONDON, Anglija, 11. aprila. — Zopet enkrat bo izvedel Anglež resnico, da je vojna skrajno draga zabava. Najtežje obdačeni naved sveta, kot se splošno priznava, bo čul, iz ust Wiston Churchilla, ki bo predložil poslanski zbornici proračun, da bo moral plačevati še več davkov, da se pokrije letne izdatke, ki bodo znašali od 820 do 830 milijonov funtov.

Od te velikanske svote, vsled katere mora delati vsak Anglež resnico, da je vojna skrajno draga zabava. Najtežje obdačeni naved sveta, kot se splošno priznava, bo čul, iz ust Wiston Churchilla, ki bo predložil poslanski zbornici proračun, da bo moral plačevati še več davkov, da se pokrije letne izdatke, ki bodo znašali od 820 do 830 milijonov funtov.

Od te velikanske svote, vsled katere mora delati vsak Anglež resnico, da je vojna skrajno draga zabava. Najtežje obdačeni naved sveta, kot se splošno priznava, bo čul, iz ust Wiston Churchilla, ki bo predložil poslanski zbornici proračun, da bo moral plačevati še več davkov, da se pokrije letne izdatke, ki bodo znašali od 820 do 830 milijonov funtov.

Od te velikanske svote, vsled katere mora delati vsak Anglež resnico, da je vojna skrajno draga zabava. Najtežje obdačeni naved sveta, kot se splošno priznava, bo čul, iz ust Wiston Churchilla, ki bo predložil poslanski zbornici proračun, da bo moral plačevati še več davkov, da se pokrije letne izdatke, ki bodo znašali od 820 do 830 milijonov funtov.

Od te velikanske svote, vsled katere mora delati vsak Anglež resnico, da je vojna skrajno draga zabava. Najtežje obdačeni naved sveta, kot se splošno priznava, bo čul, iz ust Wiston Churchilla, ki bo predložil poslanski zbornici proračun, da bo moral plačevati še več davkov, da se pokrije letne izdatke, ki bodo znašali od 820 do 830 milijonov funtov.

Od te velikanske svote, vsled katere mora delati vsak Anglež resnico, da je vojna skrajno draga zabava. Najtežje obdačeni naved sveta, kot se splošno priznava, bo čul, iz ust Wiston Churchilla, ki bo predložil poslanski zbornici proračun, da bo moral plačevati še več davkov, da se pokrije letne izdatke, ki bodo znašali od 820 do 830 milijonov funtov.

Od te velikanske svote, vsled katere mora delati vsak Anglež resnico, da je vojna skrajno draga zabava. Najtežje obdačeni naved sveta, kot se splošno priznava, bo čul, iz ust Wiston Churchilla, ki bo predložil poslanski zbornici proračun, da bo moral plačevati še več davkov, da se pokrije letne izdatke, ki bodo znašali od 820 do 830 milijonov funtov.

Od te velikanske svote, vsled katere mora delati vsak Anglež resnico, da je vojna skrajno draga zabava. Najtežje obdačeni naved sveta, kot se splošno priznava, bo čul, iz ust Wiston Churchilla, ki bo predložil poslanski zbornici proračun, da bo moral plačevati še več davkov, da se pokrije letne izdatke, ki bodo znašali od 820 do 830 milijonov funtov.

Od te velikanske svote, vsled katere mora delati vsak Anglež resnico, da je vojna skrajno draga zabava. Najtežje obdačeni naved sveta, kot se splošno priznava, bo čul, iz ust Wiston Churchilla, ki bo predložil poslanski zbornici proračun, da bo moral plačevati še več davkov, da se pokrije letne izdatke, ki bodo znašali od 820 do 830 milijonov funtov.

Od te velikanske svote, vsled katere mora delati vsak Anglež resnico, da je vojna skrajno draga zabava. Najtežje obdačeni naved sveta, kot se splošno priznava, bo čul, iz ust Wiston Churchilla, ki bo predložil poslanski zbornici proračun, da bo moral plačevati še več davkov, da se pokrije letne izdatke, ki bodo znašali od 820 do 830 milijonov funtov.

Od te velikanske svote, vsled katere mora delati vsak Anglež resnico, da je vojna skrajno draga zabava. Najtežje obdačeni naved sveta, kot se splošno priznava, bo čul, iz ust Wiston Churchilla, ki bo predložil poslanski zbornici proračun, da bo moral plačevati še več davkov, da se pokrije letne izdatke, ki bodo znašali od 820 do 830 milijonov funtov.

Od te velikanske svote, vsled katere mora delati vsak Anglež resnico, da je vojna skrajno draga zabava. Najtežje obdačeni naved sveta, kot se splošno priznava, bo čul, iz ust Wiston Churchilla, ki bo predložil poslanski zbornici proračun, da bo moral plačevati še več davkov, da se pokrije letne izdatke, ki bodo znašali od 820 do 830 milijonov funtov.

Od te velikanske svote, vsled katere mora delati vsak Anglež resnico, da je vojna skrajno draga zabava. Najtežje obdačeni naved sveta, kot se splošno priznava, bo čul, iz ust Wiston Churchilla, ki bo predložil poslanski zbornici proračun, da bo moral plačevati še več davkov, da se pokrije letne izdatke, ki bodo znašali od 820 do 830 milijonov funtov.

Od te velikanske svote, vsled katere mora delati vsak Anglež resnico, da je vojna skrajno draga zabava. Najtežje obdačeni naved sveta, kot se splošno priznava, bo čul, iz ust Wiston Churchilla, ki bo predložil poslanski zbornici proračun, da bo moral plačevati še več davkov, da se pokrije letne izdatke, ki bodo znašali od 820 do 830 milijonov funtov.

Od te velikanske svote, vsled katere mora delati vsak Anglež resnico, da je vojna skrajno draga zabava. Najtežje obdačeni naved sveta, kot se splošno priznava, bo čul, iz ust Wiston Churchilla, ki bo predložil poslanski zbornici proračun, da bo moral plačevati še več davkov, da se pokrije letne izdatke, ki bodo znašali od 820 do 830 milijonov funtov.

Od te velikanske svote, vsled katere mora delati vsak Anglež resnico, da je vojna skrajno draga zabava. Najtežje obdačeni naved sveta, kot se splošno priznava, bo čul, iz ust Wiston Churchilla, ki bo predložil poslanski zbornici proračun, da bo moral plačevati še več davkov, da se pokrije letne izdatke, ki bodo znašali od 820 do 830 milijonov funtov.

Od te velikanske svote, vsled katere mora delati vsak Anglež resnico, da je vojna skrajno draga zabava. Najtežje obdačeni naved sveta, kot se splošno priznava, bo čul, iz ust Wiston Churchilla, ki bo predložil poslanski zbornici proračun, da bo moral plačevati še več davkov, da se pokrije letne izdatke, ki bodo znašali od 820 do 830 milijonov funtov.

Od te velikanske svote, vsled katere mora delati vsak Anglež resnico, da je vojna skrajno draga zabava. Najtežje obdačeni naved sveta, kot se splošno priznava, bo čul, iz ust Wiston Churchilla, ki bo predložil poslanski zbornici proračun, da bo moral plačevati še več davkov, da se pokrije letne izdatke, ki bodo znašali od 820 do 830 milijonov funtov.

Od te velikanske svote, vsled katere mora delati vsak Anglež resnico, da je vojna skrajno draga zabava. Najtežje obdačeni naved sveta, kot se splošno priznava, bo čul, iz ust Wiston Churchilla, ki bo predložil poslanski zbornici proračun, da bo moral plačevati še več davkov, da se pokrije letne izdatke, ki bodo znašali od 820 do 830 milijonov funtov.

Od te velikanske svote, vsled katere mora delati vsak Anglež resnico, da je vojna skrajno draga zabava. Najtežje obdačeni naved sveta, kot se splošno priznava, bo čul, iz ust Wiston Churchilla, ki bo predložil poslanski zbornici proračun, da bo moral plačevati še več davkov, da se pokrije letne izdatke, ki bodo znašali od 820 do 830 milijonov funtov.

Od te velikanske svote, vsled katere mora delati vsak Anglež resnico, da je vojna skrajno draga zabava. Najtežje obdačeni naved sveta, kot se splošno priznava, bo čul, iz ust Wiston Churchilla, ki bo predložil poslanski zbornici proračun, da bo moral plačevati še več davkov, da se pokrije letne izdatke, ki bodo znašali od 820 do 830 milijonov funtov.

Od te velikanske svote, vsled katere mora delati vsak Anglež resnico, da je vojna skrajno draga zabava. Najtežje obdačeni naved sveta, kot se splošno priznava, bo čul, iz ust Wiston Churchilla, ki bo predložil poslanski zbornici proračun, da bo moral plačevati še več davkov, da se pokrije letne izdatke, ki bodo znašali od 820 do 830 milijonov funtov.

PREMOGARSKA STAVKA

Premogarji nameravajo napraviti preiskusno glede aretiranja piketov. — Izjavljajo, da nima policija pittsburske kompanije nobene province poditi mož s ceste.

PITTSBURGH, Pa., 11. aprila. — Aretacija štirih piketov United States Mine Workers od strani policistov Pittsburgh Coal Company bo nudila preiskusni slučaj za uravnavo vprašanja pred sodišči glede pravic piketov, — je izjavil včeraj P. T. Fagan, predsednik pittsburskega okraja. Te aretacije, prve v tem okraju izza časa, ko se je dne 1. aprila pričela stavka, so bile izvršene predvčerajšnjem.

Na stotine stavkajočih premogarjev je prisostvovalo včeraj velikemu ljudskemu zborovanju v Daisy town, na katerem sta govorila podpredsednik Murray in okrajni predsednik Fagan. Daisytown je pokrajina, katero smatrajo tako premogarji kot delodajalci za strateški sektor bitke, ki se vrši sedaj.

Veliki Crescent rov Pittsburgh Coal Company obratuje z neunijskim delom. Največji rov Vesta Coal Co., ki je last Jones & Laughlin Steel korporacije, ki je objavila, da bo obnovila obratovanje na neunijski podlagi, se nahaja v bližini.

Frank Dobbis, ki načeljuje unijskim silam v Cansonsburg okraju, je jamčil za štiri pikete, ki so bili aretirani in ki bodo predstavljeni danes mirovnemu sodniku v Washington okraju.

— Mi se nameravamo odpovedati zaslišanju v slučaju teh štirih mož, — je rekel Fagan, — ter jih pustiti iti na sodišče, da se na mnudi priliko dokazati, da nimajo policisti pravice aretirati teh mož na javnih cestah. Piketi niso bili razgrajski in niso bili neredni. Niso se nahajali na lastnini premogarske kompanije. Stali so mirno sredi ceste.

— Premogovni policisti bi potemtakem lahko aretirali vsakega državljana na javni cesti.

„Justični umor“ — prvi Vorwaerts.

BERLIN, Nemčija, 11. aprila. — Justični umor v najbolj pravem pomenu besede. — S temi besedami je označil socialno-demokratični „Vorwaerts“ smrtno obsodbo, ki je bila izrečena nad Saecom in Vanzettijem.

List dostavlja: — Upamo, da ne bodo pustile Združene države sramotnega madeža na deželi, ko se Združene države postavljajo, da branijo državljanske prostosti.

„Demokratična“ „Vossische Zeitung“ pravi: —

— Zahteva humanitete je, da se prepreči izvedenje obsedbe in justičnega umora.

— Zahteva humanitete je, da se prepreči izvedenje obsedbe in justičnega umora.

— Zahteva humanitete je, da se prepreči izvedenje obsedbe in justičnega umora.

— Zahteva humanitete je, da se prepreči izvedenje obsedbe in justičnega umora.

— Zahteva humanitete je, da se prepreči izvedenje obsedbe in justičnega umora.

— Zahteva humanitete je, da se prepreči izvedenje obsedbe in justičnega umora.

— Zahteva humanitete je, da se prepreči izvedenje obsedbe in justičnega umora.

— Zahteva humanitete je, da se prepreči izvedenje obsedbe in justičnega umora.

— Zahteva humanitete je, da se prepreči izvedenje obsedbe in justičnega umora.

— Zahteva humanitete je, da se prepreči izvedenje obsedbe in justičnega umora.

se novi tip diktatorja bistveno razlikuje od običajnega južno-ameriškega tipa, kajti soglasno s poročili, ki so dospela semkaj, je Ibañez sedaj prav tako diktator kot sta Mussolini in de Rivera.

Čeprav je včeraj čilensko poslaništvo zanikalo, da predstavlja njegov korak državni preobrat, so kazala vendar poznejša poročila, da je to dejstvo. Izvedelo se je, da je nova vlada brzojavila senior Matejcu, čilenskemu poslaniku, ter ga naprosila, da resignacijo radi njegovega stališča napram vladi.

Neznan parasit žre življenje otroka.

CHICAGO, Ill., 11. aprila. — Parasit, tako velik kot kača, žre počasni trinajstletno Jane Kuszynski, s tem, da absorbira hrano, katero ro zaviživa deklica.

Dr. Francis Tenezar je izjavil, da se je ob početku zdravljenja transatlantiški polet v Čile. Repugotovo, da ni parasit trakuja blika bo morala šele izvedeti, če in da ne ve, kaj je pravzaprav.

Seznam.

To je seznam, ki pokaže, koliko ameriškega ali kanadskega denarja nam je treba poslati, da poskrbimo v stari domovini izplačilo označenega zneska, bodisi v dinarjih ali tirah. Podatki so veljavni do preklica, ki se po potrebi objavi na tem mestu.

Ne dvomimo, da vam bo ta ponudba ugodila, posebno če, ako boste vpoštevali svojo korigrist in našo zanesljivo ter točno postrežbo.

Dinarji			Lire		
Din.	500	\$ 9.40	Lir.	100	\$ 5.45
Din.	1,000	\$ 18.50	Lir.	200	\$ 10.60
Din.	2,500	\$ 46.25	Lir.	300	\$ 15.60
Din.	5,000	\$ 92.00	Lir.	500	\$ 25.50
Din.	10,000	\$ 182.00	Lir.	1000	\$ 50.00

Posebni podatki.

Pristojbina za izplačevanje ameriških dolarjev v Jugoslavijo in Italijo znaša kakor sledi: za \$25, ali manj znesek 35 centov.

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president.

Louis Benedik, treasurer.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"

"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Do celo leto vsake list na Ameriko	Do New York so celo leto	\$7.00
in Kanado	Do pol leta	\$3.50
Do pol leta	Do inozemstva so celo leto	\$7.00
Do četrt leta	Do pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" teha vsaki dan izveniški nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčijo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnika, prosimo, da se nam tudi prejeno bivališče naznani, da hitro najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

MUSSOLINI O DISCIPLINI

Mussolini je rekel:

"Disciplino sem vedno ustvarjal z najpriprostejšimi in najmilijimi sredstvi. V človeku je treba vzbuditi zanimanje ter točno opazovati napredek. Si silo se ne da ničesar doseči. Z nasiljem dosežena disciplina ni nobena disciplina. Tako disciplina zatira v človeku samostojnost in samobitnost ter ustvarja trpko razpoloženje. Treba je preprečevati in odstranjati vzroke zla, da ni potreba zatem zla nasilno in bolešno zatirati."

Te krasne besede je govoril Mussolini.

Govoril jih je tedaj, ko je bil star devetnajst let ter je bil ljudskošolski učitelj v neki mali italijanski vasi.

Če bi bil vztrajal pri svojih tedanjih nazorih, bi lahko neizmerno koristil svoji domovini.

Ker je pa te kristalne principe divjaško poteptal v blato, tira svojo domovino v neizbežno propast.

PROHIBICIJA

V petek zvečer se je vršila v Bostonu značilna debata. Na odru sta nastopila dva ugledna moža, ki se pa, ko nanese govor na prohibicijo, gledata kot pes in mačka.

To sta predsednik Columbia univerze, Butler, in zvezni senator Borah. Oba sta republikanec, vodilna republikanec, toda glede suše sta si strašno navzkriž.

Butler je skušal podelati prohibicijo v blato, dočim jo je hotel Borah dvigniti v deveta nebesa. Obema se je poskus deloma posrečil, oziroma deloma ponesrečil, kot že pač hočete.

Pri tej stvari niso tako važni dokazi in protidokazi, ki sta jih navajala. Njuni dokazi so javnosti več ali manj znani, in noben gospod ne more povedati kaj posebnega novega.

Važnejše je, da tvori ta debata nekaj pričetek velikega prohibicijskega boja, ki bo nedvomno izbruhnil na prihodnjih narodnih konvencijah obeh velikih političnih strank.

Voditelji republikanske in demokratske stranke hodijo krog prohibicijskega vprašanja kot mačka krog vrele kaše.

Poizkušajo in ugibajo, kaj in kako bi ukrenili, da bi pri prihodnjih predsedniških volitvah prohibicija sploh ne prišla v poštev.

To se jim pa najbrž ne bo posrečilo, ker je vprašanje glede suše in mokrote tako sporno in obenem tako pereče, da se mu ni mogoče zlepa izogniti ali ga menitič zatajiti.

Neki demokratski voditelj je bil pred par dnevi posvaril svojo stranko, naj pri bodoči kampanji ne zavzame prohibicijskega vprašanja.

Ko se je izvedelo, da bosta pod pokroviteljstvom Rooseveltovega kluba v Bostonu debatirala senator Borah in dr. Butler o prohibiciji, je iz kluba izstopilo več uglednih članov, med njimi tudi Mr. Stearns, ki je intimen prijatelj predsednika Coolidge-a.

To je jasno znamenje, da v Beli hiši niso nič kaj zadovoljni, če se spravlja prohibicijo v ospredje.

Značilno je pa, da se je članstvo kluba takoj potrojilo, kakor hitro je bila debata oznanjena.

To dokazuje, da vsi sloji prebivalstva posvečajo vso pozornost prohibicijskemu vprašanju.

Naj se politični voditelji še tako izvijajo — pri pri-

hodnjih predsedniških volitvah bo igrala prohibicija važno vlogo.

Senator Borah je rekel:

"Boj je v teku. Meni je vseeno, če bo republikanska narodna platforma vsebovala besedo "prohibicija" ali ne. Nekaj je pa gotovo, namreč to, da bo odločil o nji ameriški narod v kampanji leta 1928."

Boj se je začel, boj je v teku. Ameriški narod bo rapeto čakal izjav obeh političnih strank glede prohibicije.

Stališče, ki ga bodo zavzeli posamezni kandidati napram prohibicijskemu vprašanju, bo merilo, s katerim jih bo narod meril.

Dopisi.

Garson Mine, Ont.

Vzemite malo prostora za moj dopis.

Dasiravno nas je tukaj zaposlenih dovolj Slovencev, ne čitam nobenega dopisa iz naše naselbine. Kaj je temu vzrok? Bo menda popravi rečeno "lenoba". Zategadelj sem se jaz oglašil ter hočem opisati tukajšnje razmere.

Kar se tiče dela v tukajšnjem rudniku, delamo s polno paro, samo plača je bolj nizka. Radi tega pa dobi lahko vsak rojak delo tukaj, neglede če zna delati v rudniku ali ne. Dosedaj je še malo kateri odšel od tu, ako ga je zdravnik proglasil sposobnim za delo kajti so že sprevideli, da kar drugi ne zmorejo, to Slovenci z lahko narede. Resnično, da nas ima jo za dobre delavce, vendar pa nam zato nič bolje ne plačajo, temveč nam dajejo najtežja dela.

Zabave in veselja seveda ne po-

znamo. Kadar ga popijemo takole za enih \$25, takrat je vsa zabava in veselje. Seveda smo drugi dan pošteno belhi. K temu nam manjka naših Slovencev, kajti dosedaj ni tu niti ene. Če bi jih bilo kaj, bi imeli večasih kake boljše zabave, ne samo pri moonshinu.

So tudi tukaj 3 pečarski klubi in sicer precej številni. Želja njih je ženiti se, toda kako, ker manjka vsega onega, kar spada k temu.

Torej korajžo Slovence, tudi tukaj je življenje dobro, ter upam, da bo potem tudi dovolj zabave.

Na zadostuje zaenkrat, bom drugič bolj obširneje poročal. Mogoče bo tedaj že katera rojkinja tu.

Hi koncu želim vsem rojakom in rojkinjam veselo "alelujo".

Tebi Glas Naroda, pa želim obilo novih naročnikov.

J. Urbanich.

Po padcu Sanghaja.

Na Kitajskem so se izvršili v zadnjih dneh veliki dogodki.

Sanghaj, največje kitajsko mesto, poglavito pristanišče te ogromne države, ki stoji na ustju največje kitajske reke, glavne prometne žile najbogatejšega in najbolj obljudenega dela države, veliki, bogati Sanghaj je že nekaj dni v posesti kantonskih čet.

Zavzetje mesta se je pripravljalo že dalje časa. Kantoneci so prodirali jako hitro, ali vendar čisto udarili naravnost proti mestu, marveč so svojo ofenzivo naperili proti Nankingu, odkoder bi mogli priti sanghajski armadi za hrbet. Vse kaže, da so to storili iz taktičnih razlogov: očitno so hoteli prisiliti nasprotnike, da sami uide maknejo svoje čete iz Sanghaja in se na ta način izognejo komplikacijam, ki bi pač bržkone nastale, ako bi se morali tik pred mestom ali morda celo v mestu samem boriti z glavnimi nasprotnimi vojskami.

Z zavzetjem Sanghaja obvladajo Kantoneci vso dolino velevažne reke Jangtsekiang; sedaj imajo tedaj poleg južne v oblasti tudi glavni del srednje Kine in gospodujejo že nad ogromnim ozemljem z ne mnogo manj ko 200 milijoni prebivalci.

Sicer Kantoneci s tem še vedno niso dosegli odločilne zmage nad severnimi armadami, ki se bodo lahko branile še dolgo in morda se mogle ostati na severu, kjer je jedro njihove moči, nevisne od južne oblasti. Ali gotovo pa je, da

Angleži nastopajo na Kitajskem sicer dosti odločno, ali kljub temu se na vso moč izogibajo konfliktom in jasno se vidi, da bi radi pogajanja in kompromisi poravnali spor s Kantoneci.

Zavedajo se očitno, kako težko bi jim bilo danes z oboroženo močjo prisiliti kantonsko vladno, da prizna zahteve angleškega stališča, zato skušajo rešiti svoje gospodarske interese v deželi z mirnejšimi sredstvi. Če se jim bo to do kraja posrečilo, je veliko vprašanje, osobito sedaj po dogodkih v Nankingu.

Kantonska vlada se sicer trudi, da bi nastopala napram Angležem korektno, ali mudič se so nanje tako razdražene, da jih oblast krotila s težavo oziroma vsaj dela vtis, kakor da je tako. Dogodki se lahko vsak trenutek sami od sebe okrenejo v smer, ki more povzročiti najhujše komplikacije.

Pričakovati je tedaj, da se bo pozornost sveta v prihodnjih dneh vedno večji meri koncentrirala na dogodke na Kitajskem. Vpričo tega bodo nedvomno evropske zadeve stopile v ozadje. Angleži v prvi vrsti bodo imeli največji interes na tem, da se jim s komplika-

cijski v Evropi ne otežuje nastop v Kini, njim samim in onim, ki prihajajo kot pomočniki pr tem poštveh. Zato teži sedaj angleška politika za tem, da se evropski spori čim prej in mirno likvidirajo. Tudi za nas je to važno, saj je mogoče, da je zavzetje Sanghaja vplivalo na angleško diplomacijo, da je nastopila tako pomirjevalno v našem sporu z Italijo. Ni dvoma, da bodo storili Angleži v prihodnji dobi raje ono, kar položaja v Evropi ne komplicira še bolj.

Angleži nastopajo na Kitajskem sicer dosti odločno, ali kljub temu se na vso moč izogibajo konfliktom in jasno se vidi, da bi radi pogajanja in kompromisi poravnali spor s Kantoneci.

Zavedajo se očitno, kako težko bi jim bilo danes z oboroženo močjo prisiliti kantonsko vladno, da prizna zahteve angleškega stališča, zato skušajo rešiti svoje gospodarske interese v deželi z mirnejšimi sredstvi. Če se jim bo to do kraja posrečilo, je veliko vprašanje, osobito sedaj po dogodkih v Nankingu.

Kantonska vlada se sicer trudi, da bi nastopala napram Angležem korektno, ali mudič se so nanje tako razdražene, da jih oblast krotila s težavo oziroma vsaj dela vtis, kakor da je tako. Dogodki se lahko vsak trenutek sami od sebe okrenejo v smer, ki more povzročiti najhujše komplikacije.

Pričakovati je tedaj, da se bo pozornost sveta v prihodnjih dneh vedno večji meri koncentrirala na dogodke na Kitajskem. Vpričo tega bodo nedvomno evropske zadeve stopile v ozadje. Angleži v prvi vrsti bodo imeli največji interes na tem, da se jim s komplika-

cijski v Evropi ne otežuje nastop v Kini, njim samim in onim, ki prihajajo kot pomočniki pr tem poštveh. Zato teži sedaj angleška politika za tem, da se evropski spori čim prej in mirno likvidirajo. Tudi za nas je to važno, saj je mogoče, da je zavzetje Sanghaja vplivalo na angleško diplomacijo, da je nastopila tako pomirjevalno v našem sporu z Italijo. Ni dvoma, da bodo storili Angleži v prihodnji dobi raje ono, kar položaja v Evropi ne komplicira še bolj.

K O SE enkrat vaše ustnice dotaknejo Helmar, nikdar več ne zahrepenite po kaki drugi cigareti.

Seznamite se s
HELMAR

Kraljevo
izrednih cigaret



ZANIMIVI in KORISTNI PODATKI

FOREIGN LANGUAGE INFORMATION SERVICE — JUGOSLAV BUREAU

ZAČETEK AMERIŠKEGA ČASNIKARSTVA

Izhajanje angl. časopisa Boston News Letter označuje resnični dogodek ameriškega novinarstva. — Richard Pierce iz Bostona je sicer že leta 1690 poizkusil izdajati periodičen časopis. Ali posrečilo se mu je izdati le eno številko "Public Occurrences", ki je bil mesečnik. Oblasti pa so ga takoj zatirale, češ, "da vsebuje namigavanja jako visoke narave," in prva številka je bila tudi zadnja. Britanske oblasti so bile zlasti ogorčene, ker je Pierce izjavil, da bo objavljati "imena vseh oseb, ki razširjajo napačne govorice o Bostonu."

John Campbell, po rodu Škot, poštar v Bostonu, e bil prvi ameriški novinar. Časopis "Boston News Letter" je bil tiskan na pol pole papirja v drobnih črkah in je obstojal večinoma iz izveščkov iz londonskega časopisa "The London Flying Post", poleg nekoliko lokalnih vesti. To je bilo približno sto let po izdaji prvega časopisa v Londonu.

Več kot 15 let ni imel Campbell

PONESREČEN POLET

Med Prago in Berlinom se je zgodila te dni letalska nesreča, ki bi bila kmalu končala z usodnimi posledicami za potnike. Pred nekaj dnevi je bila odprta in izročena prometu nova zračna linija med Berlinom in Prago; za opravljanje službe so bila določena nemška letala tipa Junker. Iz Berlina v Prago je potekala vožnja brez incidenta, točno po predpisu; ko se je pa letalo vračalo nazaj proti Berlinu, je izgubil pilot radi goste megle neke nad Topliceami smer in se je hotel vrniti, da bi našel orijentacijo. Ta pomota je postala zanj usodopolna. Spustil se je precej nizko pod oblake in je plaval jedva 800 metrov nad zemljo.

Naenkrat je pred aparatom nekaj zahreščalo. Letalo se je zapletlo v veje mogočnega drevesa, ki so se zarile v propeler in ga zdrobile. Med potniki je nastala nepopisna panika. Vsi so mislili, da se bo zdaj pa zdaj vse skupaj raztresilo. A k sreči je letalo mirno leglo na tla, potniki so kriknili, — bili so na zemlji, živi in nepoškodovani.

Z letalom je potovalo sedem potnikov. Pilot je takoj tekel na bližnje telefonsko postajo in je telefoniral po pomoč. Pripelal se je avtomobil, ki je letalo naložil in je odpeljal naprej. Potniki pa so bili srečni, da so odnesli golo življenje in zdravo kožo. — Tvrda Junker bo seveda morala plačati potnikom odškodnino, ker potniki so bili izmuzeni, večinoma trgoeci in imajo radi pilotove nezgode gmočno izgubo.

ejimi v Evropi ne otežuje nastop v Kini, njim samim in onim, ki prihajajo kot pomočniki pr tem poštveh. Zato teži sedaj angleška politika za tem, da se evropski spori čim prej in mirno likvidirajo. Tudi za nas je to važno, saj je mogoče, da je zavzetje Sanghaja vplivalo na angleško diplomacijo, da je nastopila tako pomirjevalno v našem sporu z Italijo. Ni dvoma, da bodo storili Angleži v prihodnji dobi raje ono, kar položaja v Evropi ne komplicira še bolj.

Peter Zgaga

Iz Rima poročajo, da je madžarski ministrski predsednik grof Bethlen odločno zanimal, da stremi Madžarska po monarhiji. Madžarska da noče niti kralja, niti cesarja.

Kaj pa je pravzaprav današnja Madžarska?

Republika pod diktatorstvom regenta Horthy-a, ki greje sedež Zitiemu sinu. Sedežu se je pa možak tako privadil, da noče z nje, magari da se vsa habsburška zlahta na glavo postavi.

Horthy na Madžarskem, Mussolini v Italiji. Botata se in mešetarita preko Jugoslavije, ki niti z mezinem ne gane, ampak samo kima in kima.

Jugoslovanska ogorčenost se še je tedaj pojavila, ko je za hrbtno Jugoslavije sklenjena kaka mastna kupčija na stroške jugoslovanskega naroda.

Klenkanje pred točo ne pomaga. Zvonjenje, po toči je pa absolutno brez vsake koristi.

Večraj sem pa zavezal ženi jezik, večraj sem ga ji pa — je pripovedoval dragi rojak. — Pridem pozno demov, ona leži v postelji ter govori in klepeče. Molčim in se spravim spat. Ona pa govori in govori in me zmerja. Nekaj časa poslušam, nato se pa k zidu obrnem in pravim: — Za tisto, kar se za mojim hrbtno govori, se jaz čisto nič ne brigam. Tako sem jo razjezil, da ni rekla nobene besede. Samo s čevljem me je lopnila po glavi, nakar je bil mir do jutra.

Pred leti se je večkrat slišalo koga reči: — Tako sem želen, da bi umrl za požirek pijače.

Odkar je prohibicija uveljavljena, so se pa že dogodili slučajji, ko so ljudje umrli od enega samega požirka.

Oče je pridigoval svojemu sinu: — Ti nesrečno seme, ti! Zakaj pa ne delaš? Zakaj te trgovina ne veseli? Mene premisli! Pred tridesetimi leti sem začel delati v trgovini. Tri dolarje na teden mi je plačal gospodar Le pomisli, samo tri dolarje. Jaz sem pa delal in delal, in po petih letih sem imel že toliko, da sem kupil in prevzel trgovino.

Sin ga je verno poslušal. Odkajal se je, malo pomislil in odvrnil:

— Ja, seveda, je vse lepo in vse res. Pred tridesetimi leti je imel človek priliko, da se je povzpelo in napravil denar. Pred tridesetimi leti še ni bilo cash-registrov...

Današnje ženske so od vraga. Prijateljica je vprašala prijatelja:

— Kje dobiš toliko denarja?

— I, kje ga dobiš? Mož mi ga da.

— Saj imam tudi jaz moža, pa mu je vsakega pennyja škoda.

— Ne več, kako je treba. Če mi denarja manjka, se z možem skregam. Dva dni jokam in pravim, da bom šla proč in da me ne bo nikdar več nazaj. Ta moja grožnja ga tako pretrese, da mi takoj da denar za pot. Ko imam denar v rokah, se pa premislim.

Kolikokrat se romunska politika izpremeni, tolikokrat se obrne romunskemu kralju na boljšo.

Senator Borah, ki je velik zagovornik prohibicije, je rekel, da bi treba je najmanj petindvajset let počakati, da bomo videli uspehe prohibicije.

No, nekatere uspehe vidimo že sedaj.

Otroci znajo kuhati žganje, mlada dekleta nosijo za nogavičnimi podvezami steklenice žgane pijače; samo v božičnih dneh umre po par sto ljudi vsled zauživanja strupene pijače; norišnice so polne, bolnišnice nimajo prostora za vse, ki so z alkoholom zastrupljeni.

To so sedaj nekateri uspehi prohibicije. Kaj bo po petindvajsetih letih, če bo šlo tako naprej, si niti predstavljati ne moremo.

Predavanje o čehoslovski.

Bohuslav Černý, profesor českega jezika na tržaški trgovski univerzi, je predaval o čehoslovski državi, o prestolici Pragi, o deželi, te dni pa predava o narodnem življenju v čehoslovski, o industriji in trgovini.

KNJIGO

KAKO SE POSTANE AMERIŠKI DRŽAVLJAN

Imamo zopet v zalogi Stane 254 Onim, ki so jo medtem naročili, smo jo že odposlali.

Uprava Glas Naroda, 82 Cortlandt St., New York City.

ZAHVALNO PISMO

Devet let sem imel strašne bolečine v želodcu, da jih skoraj nisem mogel prenášati. Večkrat sem si želel smrti. Zdelo se mi je, da mi nobeno zdravilo in noben zdravnik ne more pomagati. Tiskal sem bil operiran brez uspeha. Vzel sem vsako priporočeno zdravilo, pa nobene pomoči. Vseled bolečin nisem mogel spati, podnevi me je pa tako bolelo, da sem si želel smrti. Če sem imel prazen želodec, se mi je vrtelo v glavi, če sem pa kaj jedel, se mi je zdelo, da sem imel kiselnost okusa, a nič je bilo vedno pokrit z belo avrino in neprestano sem moral pljuvati. Ljudje so se obrčali od mene, ker čez imel tako slabo sapo. Če bi ne bil v svojih mladih letih pridobil par tisoč dolarjev, bi bil na cesti, kajti ni mi bilo nič niti za delo, niti za denar. Niti me ni brigalo, kaj bo z menoj. Neprestano pečica, bolečine v nogah in krizu, glavobol in omotica, vse to je tako vplivalo name, da sem čutil vse upanje, da mi bil še kdaj zdrav. Naenkrat sem se pa v štirindvajsetih urah popolnoma preobrnil. Danes sem ne vrste čudeži, ljudi so prenametli, točen je, da se je zgodilo modern čudež. Danes delam, trdo delam in skušam narediti, kar sem izgubil tekom nesmotnega življenja. V zahvalo za dobljeno pomoč sem sklenil povedati vsakomur o mojem čudovitem oskravljenju in jim povedati vse, ne da bi katerikoli kaj plačilo. Če hočete izvedeti, kako sem ozdravel, mi pošljite koverto z znamko, na kateri je vaše ime in naslov. Z veseljem vam bom pomagal, ker sem tako hvalečen za svoje zdravje. Pomnite, da vam nočem prodati nobene stvari in da razen stroškov nočem nobenega posebnega denarja. Moja želja je pomagati trepetu človeštva. — John Gornik, 365-35 Wadsh Bldg., Pittsburgh, Pa. (Ta navet bo objavljen samo enkrat, zato takoj na delo.) —Adv't.

TODI:

Japonski malik.

"To je ena tistih žensk, zaradi katerih človek uganja budalosti!"

Tako je pomislil pri sebi vikont Gianroberto di Castelpuntelato, dasiravno nova "budalost" ni pomenila velike spremembe v njegovo življenje.

Imel je polno avantur. To pa ne pomeni, da je bil razsipek. Nasprotno, vsak kračar je trikrat obrnil, predno ga je izdal za nekaj.

Oledal je vedno na to, da ga vse čim manj stane. Zato se je izogibal dologčasni vsakodnevnega izbiranja po jedilnem listu v kakšnem restavrantu. Čemu se mušiti, ko moreš, samo z malo napora, za ljubčivih nasmev, vsak dan prejeti povabilo za obed in večerjo pri prijatelju ali znanecu.

Ali pa se zjuniti pred visokimi cenami gledaliških vstopnic? Tudi tu je boljše biti povabljen v ložo! In potem, kaj mora človek vedno sam kupovati cigarete, ko jih imajo vendar prijatelji v obilici. In še kakšne!

Kdor pa vam pokloni cigareto, vam da tudi užgalice, da si jo prižgete.

Umetnik se rodi.

Gianroberto di Castelpuntelato je bil rojen s to odlično lastnostjo, da je za vse njegove potrebe skrbel nekdo drugi. On je imel samo izbrati med tem, kar so mu drugi pripravili. Sleherni dan je prejel po dve vabili: ostale je odbijal, ali če je bil dobre volje, odlagal za druge dneve.

V družbi je čisto izvekel svojo prazno cigaretno dozo in z izrazom dolgega časa jo je spravil zopet v žep. Ali zato so mu takoj od vseh strani ponudili po eno cigareto. Da se ne bi nikomur zameril, je vzel od vsakega po eno.

"Nikogar bi ne mogel užaliti!" je pojasnjeval sam, podčrtaje svojo uljudnost in pozornost napram prijateljem in znanecem.

Flirt z lepo markizo Barbaro di Rocca-Fiosa ni pravil prave nič v nered Gianrobertovih financ. Kajti nekega dne se mu je posrečilo izbiti niti njegovo mišljenje, da je trgancje evetja enako umoru človeka, zapiranje evetja v sobi pa pravi zločin.

"Moralo bi se ustanoviti 'Društvo za zaščito evetja' in kaznovati bi morali vsakogar, ki trga evetje ali odstranjuje z mesta, kjer ga sonce ne more poljubljati!"

In s tem pojasnilom se mu je posrečilo izmuzniti se tako, da ji ni poslal nikoli niti ene najnavadnejše in najenejše evetlice.

Flirt pa se je med tem razvijal in napredoval.

Flirt je bilo stalno brezplačen. V stvari sami pa ta flirt ni bil brez koristi, vsaj glede cilja ne.

Barbara je bila vdova po markizu Rocca-Fiosa, ki je v celem svojem življenju storil sam odve stvari vredne spomina:

Da se je v petdesetem letu oženil z Barbaro, ko ji je bilo petindvajset let;

Da je umrl, ko je trdil, da je edeninšestdeset let star in ko je govorila Barbara, da ji je osemindvajset let.

Po vsem tem je bila Barbara v vsakem pogledu prvovrstna vdovica.

Ali prišlo je tudi to, kar je bilo neizbežno.

Ne neizbežno s točke, s katere bi ves svet opazoval razvoj dogodkov, ampak neizbežno s stališča Gianroberta di Castelpuntelato.

Ona mu je uradno sporočila, da je čez dva dni tisti dan, ko je god vseh Barbar na svetu.

Kar se tiče ostalih Barbar, se Gianroberto za nje ni zanimal. Ali ta Barbara mu je rekla:

"Prepovedujem vam, dragi prijatelj, da bi si dovolili kakšne budalosti."

Prevedeno v navadni jezik pomeni to:

"Vaše darilo, ki mi ga prinesete v nedeljo, mi mora nekaj povedati!"

Da najde primerno, malo in ceneno darilo, je Gianroberto pre-

brodil sto prodajalen. Ni se mogel odločiti prej nego v soboto zvečer. Ni mu bilo v krvi, da bi dajal darila. Pa tudi ni maral, da bi koga na to privabil.

Ob četrtem na sedem je bil Gianroberto v neki trgovini v ulici Condotti. Še vedno je ogledoval malega malika iz porcelana. Debeli lastnik trgovine, ki se je zdel sam, da so ga privedli iz daljnega iztoka, je potrpežljivo čakal.

"Torej, je to res poslednja cena?" je vprašal Gianroberto.

"Ker je sobota in ker ste vi, naj bo zadnja cena osemstotideset lir. Ali samo za vas."

Seveda, on je videl ta večer Gianroberta prvič v svojem življenju. Gianroberto se je hrabro boril. Konečno je zmagal v njem stari, vsakdanji Gianroberto. Zato je postavil japonskega malika zopet na polico.

"Žal mi je, ali to je predrago."

In s sigurnim korakom je stopil k izhodu. Ali jedva je prišel do vrat, se je zgodilo čudo. Japonski malik je zdrnil s police in padel na pod. Padel je in se razbil na sedem koscev.

Gianroberto in trgovca sta gledala na razbitega malika. Trgovca je mislil sam pri sebi:

"Ta mora imeti uročljive oči!"

Gianroberto ga je radovedno gledal.

"Kaj sedaj?"

Trgovca je želel samo to, da bi s čepinjami razbil nos Gianrobertu, ali vzdržal se je in utrudno rekel:

"Tisoč lir je šlo kakor živžg!"

"Kaj se stvar ne da popraviti?"

"Kako naj se popravi? Če se kaj takega razbije je vsako popravilo zastoj. Ni vredno več niti ene lire."

Gianroberto se zamislil in reče:

"Kupim ga jaz takšnega kakršen je; dam vam dvajset lir!"

Ali trgovca se ni dal prevajati. Pristal je šele, ko mu je ponudil Gianroberto petdeset lir.

"Zdmi se vam morda malo čudno?" se je opravičeval Gianroberto trgovcu. "Ali jaz nabiram... razbite kipece. Da ne manjka noben kakšen kosček? Ne, vsi so tu! Izvrstno! Bodite dobri in spravite mi vse to v lep zavoj! Moram odpotovati..."

Iz ulice Condotti ni gotovo v celnem letu prišel bolje opremljen zavoj nego je bil zavoj, v katerem se je nahajal japonski malik.

V nedeljo predpoldne je prišel dragoceni malik v palačo Rocca Fiosa.

Gianroberto je izračunal vse do poslednje podrobnosti; najprvo darilo na vratih rdečega salona, po tem šestke in potem tri korake naprej....

Medtem ko je markiza Barbara razvijala zavoj — oh, bil je po vrazje zamotan v sto raznih papirjev — je Gianroberto potrpežljivo molkal.

Nenadoma se je začel vzkliti.

"Ali malike je razbiti!"

"Razbit! Vi veste, draga grofica, da je porcelan iz Salzuma zelo občutljiv..."

Potem je pozorno pobral vseh sedem koscev malika in sedel nasproti markizi.

Markiza pa, ki je vedela ceniti umetniške pomisleke: porcelan iz Salzuma! — ga je pogledala s hvalečnim pogledom, s pogledom v katerem je bilo tako mnogo obeta.

Gianroberto di Castelpuntelato pa je pomislil sam pri sebi:

"Vendar me je ta lump prevajal; ni bilo potrebno, da mu dam več nego trideset lir!... Ni bilo potrebno!..."

ALI VESTE —

da se je steznik, ali nekaj podobnega, najprej pojavil v Franciji in Nemčiji v trinajstem stoletju, te je bil pozneje uveden v Anglijo. Pod blagom si bile jeklene palčice, ko se je cena ribji kosti povišala, so se posluževali drugih predmetov. Ali veste, da so se cigarete pojavljale, in izginjale, kajti njihova kakovost ni bila prava. Helmar je pa pristna cigareta. Poskušajte eno, pa ste dobljeni.

Najnovejši nemški parnik.

Včeraj je došel v New York novi nemški parnik Hamburg-Amerika črte ter je bil oficijelno sprejet.

Hamburg-Amerika parnik "New York", najnovejša pridobitev nemškega transatlantskega parobrodstva, katerega je krstila v Hamburgu žena newyorškega župana Walkerja, je bil oficijelno sprejet.

Na karantini so sprejeli parnik župan Walker in njegova žena, sprejemni komitej, nemški poslanik Maltzan ter zastopniki raznih nemških organizacij.

Novi parnik je podoben parniku "Albert Ballin", "Deutschland" in "Hamburg" ter ima 21.500 ton tonaze. Parnik je zgradila tvrdka Bloch & Voss v Hamburgu. Kot kurivo rabi petrolej ter ima dva vijaka, katere gonita dve turbini, ki delujeta neodvisno druga od druge. Potovanje v New York napravi približno v desetih dneh.

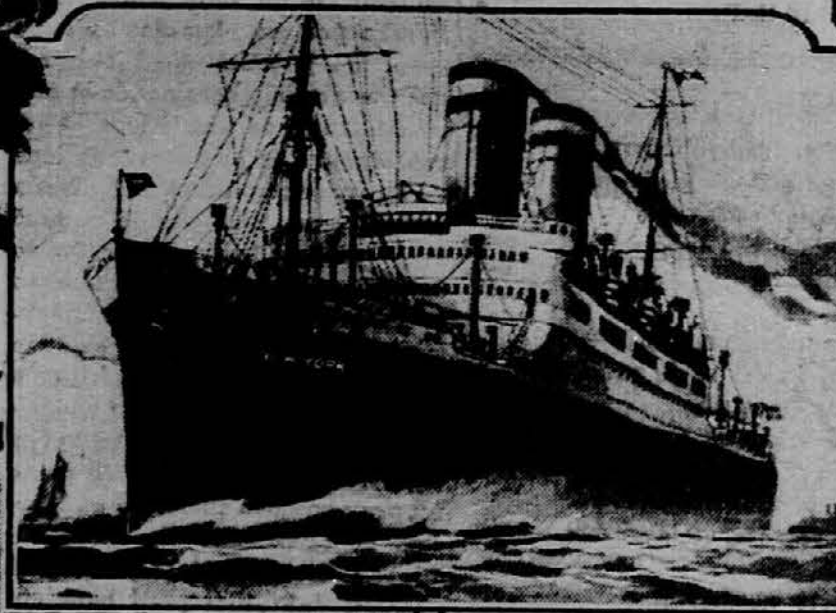
"New York" ima prostora za 250 potnikov prvega razreda, 420 drugega in 450 tretjega razreda.



Mrs. Jas. J. Walker

Hamburg-American Line S.S. NEW YORK

Capt. K. Graafls



SOCIAL HALL



SPORTS DECK

Mojsterski špijon.

Nekateri izdajalci so takorekoč slavni. Klasičen je Efiat, ki je pokazal v Termopilah Perzijejem pot Leonidi za hrbet. V tej družbi je sv. Peter, ki je svojega učitelja zatajil, preden je petelin trikrat zapel. Iskarijot ga je pa celo prodal za trideset srebrnikov. Imamo potem še celo vrsto drugih izdajalcev, negatorov, špijonov, izprebrancev, — vse to spada v eno kategorijo. Nekatere žigos za negatele le strankarska strast. Zadnji helenski vitez Julijan je dobil od papeštva primke Apostata, razne heretike so zatirali z ognjem in mečem in prepričevali enimi in drugimi gre vse do današnjih dni. — Priimek izdajstva ali uskošva hoče čisto le očistiti napadenec, da je preje bil sam tam, kjer so zdaj njegovi nasprotniki. Brianda in Vivianija so socialisti pred petnajstimi leti v parlamentu hudo obstruirali kot odpadnika. Deschmann je znan slovenski apostat — ("proklete grablje"). Prešernu — "Vraz je Slovencev uskok", cela vrsta nekdanjih radikalov se je po neje postavljala med voditelje — SLS, Demokrate so l. 1914 zmerjali z veleizdajniki, od takrat pa vse do danes oni, ki so, saj veste kdo. Saj jih vsak dan vidimo in gledamo, kakšni patrijotje so da nes.

Evo, dve vrsti "izdajnikov", ki pa sta zelo različni. Eni so zares izdajniki z obsega moralnega vidika. Drugi so le menjali prepričanje ali orientacijo in so izdajniki v političnem smislu. Očitek izdajstva torej ni stvarno vedno enak. Izdajstvo stane, stranke ali ideje, izdajstvo Petrovo. Vrazovo ni žaljiv ali kazniv očitek. Izdajstvo poštenja pa, Judežvo in Efiatovo, je sramotno.

Izdajalec v pravem moralnem smislu je na primer Ricciotti Garibaldi, colonello, ki je dolgo let deloval v Parizu navidez kot hud nasprotnik Mussolinijevega režima, v resnici pa kot donosnik in lovski pes laške policije. Te vrste izdajnik — agent provocateur — izziva zaupanje somišljenikov in jih za denar izdaja. Takšni tipi se pojavljajo ter so številni v dobah, ko vse vre, ko se zbirajo tajne zveze in naklepajo zarote in vrše atentati, ko si sovražno stojita nasproti dva tabora. V dobah, ko gre za zmago nasilja ali svobode, takrat gre tudi zdajalec pšenice v klasje.

Majhnih izdajalčev smo tudi sami nekaj videli, pa tudi pravih. Za skledo leče, za par srebrnikov so bili na uslugo mestrstvu, cesarstvu. Garibaldi je že večji. Klasični tip velikega izdajalec pa je svetovno prosluli Azev, izdajalec ruske revolucije.

Carska Rusija ni padla čez noč. Generacije revolucionarjev so že dolga leta podkopavale carizem in

z brezpriemnim samozatajevanjem živčevalo svobodo. Življenje, osebno ter rodbinsko srečo. Celo stoletje, približno od oktobrske revolucije 1820 dalje, je bilo napolnjeno z revolucijami, atentati, procesi, vešali, pregnanstvom, ječami. V našem stoletju se je ta borba naglo bližala višku. Takrat je stal v ospredju mož, ki se je v neizrečnem samopodporenju smel nazivati za pravega vodjo ruske notranje politike. Ko sta se dva svetova pobijala z istim orožjem, ko so se socialni revolucionarji in carska policija borili s tajnimi organizacijami, je obema načeloval Evno Azev. Skoraj deset let je bil tajni glavar in gospodar revolucijske vode, hkrati pa že od dijaških let vodja ruske policije. Kot vodja uarnikov, najtajnejše in najopasnejše skupine socialnih revolucionarjev, je zasnoval umor ministra Plehveja in organiziral izvršitev do zadnjih podrobnosti. Navsteval in aranziral je umor velikega kneza Sergeja, — ta atentat je pretresel carsko Rusijo do temelja. Zamislil je atentat na petrograjskega generalnega gubernatorja Trepova. Odstraniti je dal velikega kneza Vladimira Aleksandroviča. Odobril in ukazal je celo vrste manjših atentatov. Bil je zadnja instanca pri odobrenju atentatov na kijevskega generalnega gubernatorja Kleigelsa, moskovskega generalnega gubernatorja admirala Dubasova, ministra notranjih zadev Dumova, in trikrat je poizkusil odstraniti samega carja s sredstvi revolucijske kemije. To je le manjši del krvavega imenika, na katerem je podpisal Azev kot odgovorni urednik.

Revolucionarji, ki so delovali skupno z Azevom v tajnih družbah so ga opisali. Bil je več kot srednjevelik, širokopleč, skoraj trebusast, zdrav možak. Na mastnem vratu mu je tičala krepka okrogla glava, s precej azijskim obravom, debelimi kostmi v licu, z nekoliko tatarskimi očmi. Nabrekli ustnice so dajale licu sirov izraz. V brutalnem mesarskem obrazu ni sledu običajnega mučenštva, abstraktnosti in zamišljenega anatiizma drugih revolucionarnih voditeljev. Baš ta skoraj animalna energija je utemeljila prevlado Azeva v krogih socialnih revolucionarjev. Vedno je molkal, brez besede je poslušal ali preslišal neskončne teoretične razprave. Meni da se je tekom svojega pristušnikkega posla sam okužil s prevratnimi idejami. Policijo je izdal sodrugom, in sodruga policiji. Iz pisem, ki jih je pisal neki svoji ljubici, odseva prezir nasproti čutenim otroško - vernim sodrugom. Izprva je izdal za denar, potem morda iz prezira, nazadnje pa, ko je deloval na obe strani nenkrat in uprav pretirano predr-

no, je agiral morda v nekakšni maniji, v voditeljski domišljavosti, ko se je čutil gospodarja nad življenjem inteligence in velikih knezov. Pri atentatih je obenem pokazal železne živce, negibno hladno kri, trdno vztrajanje na dogovorjenih načrtih. Gib njegove glave je bil smrtna obsodba nad velikimi knezi, ministri in generali ali nad stotinami mladih študentov. Živel je v Moskvi, Petrogradu ali inozemstvu, v Curihu, San Sebastijanu. Oženjen je bil s čisto in hrabro revolucionarko, Doro Brilliant, ki mu je povila dvoje dece in ki je verjela vanj kakor v izveličarja, vse do popolnega dokaza strašne njegove krivde. Azevjev visoki cilj je zahteval, da živi mož v ugodnih zmanjnih razmerah — v primeri s spartanskim životarjenjem zarotnikov. Potrebno je bilo, da občeje z onim "visokim svetom", nad katerim je izrekal smrtno obsodbo. Zato je bilo vsem prav, da je stalno občeval v "Akvariju", petrograjskem nočnem lokalu, kamor so zahajale najbolj elegantne eipe, najvišji oficirji, tajni agenti policije in najodličnejši revolucionarji. Na veselje zarotnikov je "naš Azev" tu posedel z generalom Garasimovim, svojim šefom! — V tem lokalu se je spoznal tudi s svojo poznejšo ljubico, gospo N. pevko iz varijeteja, — ki ga je kasneje spremljala v Nemčijo.

Tudi socialni revolucionarji so imeli svojo tajno strankino policijo, ki ji je načeloval Vladimir Bureev. Imela je sedež v Parizu. Bureev je bil v stikih z vsemi kraji v domovini, vse do Vladivostoka. — Njegov arhiv vsebuje marsikak pretresljiv roman sodruga, ki je oslabil in se udal policiji, ali pa, ki je postal plen prevelike vne ali neprevidezosti. Bureev je bil poln sumov nasproti vsakomur brez izjeme. On je prvi spoznal in obdolžil polboga Azeva izdajstva: — Ti si donosnik policije! — On je dosegel, da je stranka leta 1909 uvedla svoje "sodice" postopanje zoper Azeva. Bureev je predložil seznam sedmih mladih sodrugov, katere je Azev izdal policiji z isto hladnokrvnostjo, kakor je spravljal carske imistre v smrt. (Njihovo zgodbo je strašno opisal Leonid Andrejev v "Povesti o sedmih obseščih", ki je bila svoečasno že priobčena v tem listu). Stranka je obtožbo izprva zavracala, vendar so bile navedbe Bureeva tako določne, da je načelstvo moralo imenovati preiskovalno komisijo. Načeloval ji je prosluli Boris Savinkov. (Član te komisije je bil tudi Jan Berdo, ki je bil tudi hkrati zaupnik policije. Končal se je sam.) Ko je ta komisija ob desetih zvečer nepričakovano stopila pred Azeva v njegovem domu in ga naravnost obdolžila, je onemel — pa se je zopet znašel, se izgovoril, da so sum izrekli njegovi osebnim sovražniki, prosil je za nekaj

dni dni odloga, da točno sestavi svojo obrambo. Dobil je odlog do drugega dne popoldne. Po odhodu komisije je natlačil kovček in zbežal z brzovlakom naravnost v Koeln — 6. januarja 1909; — in je izginil. Govorilo se je, da je v Braziliji, Avstraliji, Generalu Garasimovu je pisal na begu še iz Berlina, da so ga "lopovi" — njegovi sodrugi — prepoznali, in najbrže je od njega dobil razne potvorenje potne liste. Sedaj je ugotovljeno, da je leta 1910 živel v Berlinu, na Dunaju in v Dessau kot trgovec Lipcenko. Svoji ženi je dopisoval, ker ni mogla verjeti, da je njen mož lopov. V zadnjem pismu ji je sporočil, da ga krivo sodijo, da se bo vrnil, se postavil pred revolucijsko sodišče, prinesel dokazov. Odgovora ni več dobil, žena je med tem izpregledala pod težo dokazov Bureeva.

Po razkrinkanju je Azev potoval po Italiji, Grški, Švedski, Egiptu. Z njim gospa N. Imel je dovolj sredstev; imel je tudi dokumente in se je neprenehoma pretvarjal. Spremljevalka ni več vedela, kako se piše. Leta 1910 do 1913 je s pasom ruske policije živel v Berlinu kot Aleksander Neumaier in je postal borizanec; njegova borzna izkaznica je imela številko — 765. Delal je dobre kupčije, hazardiral, a živel brez politike. Leta 1913 se je v Parizu pokazal svoji nekdanji ženi Dori, ki pa ga je hotelu ustreliti. Azev je brž pobegnil iz Pariza. Začetkom leta 1914 je izgubil velik del premoženja, z ostanom pa je začel trgovino — s

korseti. V nekem pismu je pripomnil gospoj N., naj si preskrbi mnogo korsetov, čes, vojna bo dolga in Nemke bodo postale vitke!

Leta 1915 ga je berlinska policija aretirala. Zakaj, ni znano. — Njegovi akti so zgoreli leta 1918 pri požaru v berlinskem policijskem predsedstvu skupno z drugimi. Iz korespondence z njegovim braniteljem se vidi, da ga je policika smatrala za anarhista in atentatorja. V zaporu je ostal Azev poltretje leto, nakar je obolel. Po izpustitvi je podlegel pol leta pozneje ledveni bolezni, 24. aprila 1917. Njegov grob je v Wilmerdorfu, in — ženske grob še dandanes neprestano kitijo s svežim cvetjem. Katere ženske, se ne ve, znano je le, da jih je več, ki se ga spominjajo še deset let po smrti!

PREPOZNO JE

Ne čakajte, da bi se bolezn in bolecine razvile v neozdravljive bolezni. Izbite se boleznih posledic. Pijte dosti vode in poskušajte Svetonostlavi odvajalni pomirjevalec. Narodno zdravilo Holandske izza leta 1896. Garantirano. Tri velikosti pri vseh lekarnarjih.

GOLD MEDAL
HAARLEM OIL
CAPSULES

Tekom stoletij slavi odvajalni pomirjevalec. Tri velikosti, pri vseh lekarnarjih. Glejte, da bo ime Gold Medal na vsaki skatli. Ne kupujte nadomestkov.

Danes je čas — na včeraj ne morete več računati, jutri bo pa mogoče že prekasno — da se preskrbite za bodočnost.

Ako preide današnji dan, ne da bi imel kak pomen za vašo bodočnost, je izgubljen, čeprav ste se mogoče trudili na vso moč.

Najboljši način ohraniti današnji dan za prihodnost je, da si preskrbite vložno knjižico, kjer bodo zabeleženi sadovi vašega truda.

Enako kot dneva, ki ste ga preživeli v sreči, se bodete spominjali tega dne, ker vam bo prišel prihranek prav, kadar ga bodete potrebovali.

Sprejemamo denarne vloge in jih obrestujemo po 4%, mesečno obrestovanje. Vloge lahko pričnete z \$1.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street : : New York, N. Y.

MATISKRB

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

Za Glas Naroda priredil G. P.

24

(Nadaljevanje.)

oči kot megla. Nejasno je videl izobilico tujih obrazov, ki so zrl nanj kot iz oblaka. Spomnil se je svojega govora glede šotne kulture, a s tem ni mogel v tem trenutku ničesar opraviti.

Nato pa je zagledal Elsbet. Nosila je brošo ter se mu prijazno smehljala. Kljub smehljaju pa se mu ni zdelo še nikdar tako tuja kot v sedanjem trenutku.

— Gospod Pavel Majhofer, moj mladostni prijatelj, — je rekla, ga prišla za roko ter povedla naokrog. Prišel se je priklanjati na vse strani ter imel nedolžen občutek, da se smeši.

— E, tu je moj uzurni dečko, — je vzkliknil vesel glas nečaka, in vse dame so se nasmejele.

Nato so mu rekli, naj sede ter mu ponudili čašo kave.

— Mama je nekoliko legla, — mu je zašepetala Elsbet. — Danes se ne čuti dobro.

— Tako, — je rekel ter se trapasto nasmejeval.

Nečak Leo je zbral krog sebe par žensk ter jim pravil o nekem mladem referendarju, ki je tako rad jedel sladkarije, da se je izpreminil v kos sladkorja, ko ni mogel dobiti sladkarij.

Ženske so se pričele smejati naglas.

— Ah, če bi ti le znal tako pripovedovati! — si je mislil Pavel in ker mu ni padlo nič boljšega v glavo, je pričel jesti pogačo, kos za kosom.

Sestra se je takoj lotila par tujih mladih gospodov, katerim sta zrl predzno v oči ter dajali najboljše odgovore.

Tudi sestri sta se mu naenkrat zdeli kot bi bili iz nekega viklega sveta.

— Sedaj bomo igrali lepo igro, — moje dame, — je rekel nečak Leo, ki se je udobno naslonil v svojem stolu. — Igra se imenuje "iskanje korbice". Dame se gredo izprehajati posamič in gospodje tudi. Gospod vpraša srečajočo damo: — Est-ce que m'aimez? (Ali me ljubite?) in dama odgovori: — Je vous adore. (Jaz vas občudujem), — v takem slučaju bo njegova žena, ali pa gre nemo mimo njega. — Kdor dobi največ korbice, dobi čepico, katero mora nositi potem celi večer.

Damo so smatralo igro za veselo. Vse so se dvignile, da jo vpišore. Tudi Pavel je vstal, čeprav bi bil najraje ostal v temnem kotiku.

— Kako se pač glasi ta tuja beseda? — se je vprašal. — Najraje bi se informiral pri enem tujih gospodov, a bilo ga je sram razkriti svojo nevednost ter napraviti svojima sestrama sramoto. Elsbet je odšla z drugimi deklamacijami in njej bi to najraje zaupal.

Vsled tega se je žalostno splazil za drugimi, a ko je videl iti proti sebi prvo damo, je postal strah v njem tako močan, da je hitro zavil s poti ter se skril v goščavo.

Tam je bil kosček divjine kot v globokem gozdu. V zmedo razniholistov je pokleknil, oprl komolec na koleno ter pričel razmišljati.

To imenujejo ljudje zabavati se? Bilo je dobro, da je to človek enkrat spoznal, a ugajati mu ni moglo. Doma je bilo seveda lepše — in razvnetega, kdo je mogel vedeti, če so bile deklet gotove s trebje njem? ... Če se ni spravilo šote še premokre na kup? Doma je bilo dovolj opravlja, a on se je potikal tu naokrog ter se spuščal v prismojene igre kot kak pajac. ... Če bi ne bilo Elsbet ... seveda, kaj pa ima on od nje? ... Kot se je smehljala njemu, se je smehljala vsakemu in še to posebno, kadar je pričel Leo s svojimi neslanimi šalami. — kako drzno je storil to, kakor se je vsem prililoval! Ah, svet je slab in hinavski so vsi, prav vsi!

Čul je klicati svoje ime s stezi, a on se je še bolj stisnil v svoje skrivališče. Tukaj je bil vsaj na varnem pred vsako porogljivostjo. Močna soparica je vladala v ozračju in vse je kazalo, da se bliža nevihta.

— Meni je prav, — si je mislil Pavel. — Jaz ne morem ničesar izgubiti. Zmiska rž je že pod streho.

— No, sedaj pa naprej k damama, — je vzkliknil gospod Douglas, ki je vzel priročno obe sestri, dočim je moral on sam capljati za njimi.

Smeji se je približal in vmes je bilo čuti moške glasove. Bilo mu je pri sren kot da ga nameravajo obglaviti. In nato mu je legla pred Zmaj je postal tiho. Le iz daljave je bilo čuti ropotanje krognikov in semptam se je oglašil pritažen smeh.

Pavel je zadržal sapo. Čimdalje je vztrajal v svojem skrivališču, tembolj tesno mu je bilo pri sren. Končno se je zdel samemu sebi kot šolski poba, ki se je skril pred kaznijo svojega učitelja. Voj zastil je postal ostrejši in mučnejši in iz vlažne zemlje se je dvigal čuden, neprijeten duh. — Jekleno sivi oblaki so se dvigali na obzorju in oddaleč je čul grmenje.

— To imenujejo zabavo, — si je mislil Pavel.

V grmčevju je zasumelo. Težke kapljice so pričele udarjati na tle. Takrat se je splazil z svojega skrivališča kot plašen zločinec. Bučen smeh ga je sprejel z verande.

— Tam prihaja Avgust, — je rekel pritaženo neki gospod. — Bil je v Berlinu ter videl cirkus, — in drugi so mu pritrdili.

— Čestita gospoda, — je vzkliknil Leo, ki je stopil na stol. — ta uzorni dečko, imenovan Majhofer, se je na neodgovoren način odtegnil pravoreku naše družbe. Ker je videl v svojem bistrem občutku vnaprej, da ga zbral največ korbice na svojo nevredno glavo, se je v skrajno zavržni strahopetnosti ...

— Ne vem, zakaj sme smatrata za tako slabega, — je rekel Pavel vzloščeno.

Odgovoril mu je nov, velikanski smeh.

— Predlagam, da se mu kot kazni za njegov zločin prizna nočeno čepico in da se sestavi v ta namen sodni dvor.

— Prosim vas, sam bom vzel čepico, — je odvrnil Pavel, ves razdražen.

Njemu je bilo sedaj treba le odpreti usta, da vzbudi novo veselost.

Slovesno je bil kronan s čepico. — Zares moram biti smešen, — si je mislil, videč, kako so vsi pokali od smeha.

Le sestri se nista smejali, pač pa zrl v tla, rdeči od sramu.

Elsbet ga je gledala v zadregi, kot da ga hoče prositi oopušanja.

— Avgust, — se je zopet pritaženo glasilo iz vrst gospodov.

Kmalu nato pa je izbruhnila nevihta — Vse je pobitelo v hišo. Mlade dame so prebledele, kajti večina njih se je bala grmenja in ena se je celo onesvestila.

(Dalje prihodnjič.)

ALEKSANDER ENGEL:

Teden sreče.

I.

V elegantni evetličarni "Pri kři-

zantem" je bil velik polom. Kral-

jevskaja postava lastnice salona,

gospo Marjete Braunove, ki bi ne-

koč postala celo heroina, če bi bila

tako talentirana, kakor lepa — gos-

pa Marjeta je bila še vedno lepa

— torej njena postava se je tresla

vsa od jeze. Zasačila je namreč

svojo prodajalko, malo dražestno

Loti Klingsberg, ravno pri tem, ko

je med dvema ogromnima šop-

koma krizantem poljubil mladi in

elegantni bankir. Mlada damica

je bila pri tej nesramnosti nedolž-

na, kakor je večina žen nedolžna

radi moške nesramnosti. To pa je

bil prav poseben slučaj, ki ga Mar-

jeta ne bi pričakovala ravno tu.

Ljubka Loti je podala s svojimi

nežnimi duhetnimi prsti bankirju

šopek belih in lisastih krizantem,

ki jih je kupil bogve za koga. Že

dolgo sta se šalila oba radi polju-

ba. Bankir ji je že mesec obljubo-

val prvovrstni sedež v kinu ali pa

ravno tako prvovrstno torbico ali

celo uro z zapestnico, če se sme sa-

mo enkrat, pa naj bo tudi po oče-

tovsko, dotakniti njenih res dra-

žestnih ustec s sladkim nasmeškom

prav nalanko in nežno s svojimi

ustnicami. Loti je bila prav dostoj-

no dekle in je vztrajno odklanjala

to. Bila je sirota in je imela le e-

nega sorodnika: dvajsetletnega

brata, ki jo je obiskal največkrat

le tedaj, ko ni imel denarja. Ta

drugače prav dober mladenič, je

bil pred kratkim v banki odpuš-

čen. Loti je nekoč povedala brato-

vo nesrečo bankirju, ki je naročil,

naj ga mladi mož obišče. Večraj

je bil sprejet Karl Klingsberg v

bankirjevi pisarni, nakar je bil

nastavljen s prav čedno plačo. No,

in lepa prodajalka evetlice se je

zahvalila dobrosrčnemu, elegant-

nemu stalnemu kupcu z ginjeno-

solznimi očmi in ga pri tem ljubko

pogledala ter pustila za hip svojo

roko v njegovi tako, da je potem

storil to nesramnost. Loti bi temu

ne rekla nesramnost, da ni v kri-

tičnem trenutku stopila v prodaj-

alno gospe Marjete Braun in po-

vzročila polom. Kajti gospe Mar-

jeta je bila pred dnevi z mladim

financnikom v baru, bila je prav

prijetna noč, taka, kot se jo pre-

bije s še vedno lepo in vedno ele-

gantno gospo. Prav neprijetno pa

je, če zalotimo dva dni po tej vse-

kakor velemestni zabavi svojega

partnerja, ko poljubuje drugo.

Tako je naneslo, da je bila lepa

Loti na cesti. V torbici iz želvovine

je imela plačo enega meseca, na

ustnicah pa poljub, ki ji ni bil nič

bogve kaj dragocen. Loti pa je ob-

držala svoje dobro razpoloženje,

saj je v mestu še mnogo drugih

evetličarn in zlasti, če je dekle tak-

o cvetoče kot ona. ...

Čez nekaj dni je prejela pismo

od bankirja, v katerem se je na-

videžno obtoževal, da je kriv, ker

je izgubila službo. Pisal ji je, da

ne more boljše oprati te svoje kriv-

de kakor s tem, da ponudi lepi

evetličarki malo, dražestno stan-

vanje, da ji da na razpolago svoj

avto in tako približno. Loti mu je

odpisala, da se mu prav lepo za-

hvaljuje, ker součustuje z njo v

nesreči, da pa ne trpi radi stano-

vanske bede in da se prav rada

vozi z avtotakso, luksus, ki si ga

lahko privoščiti iz lastnega žepa.

Razen tega pa ima še srečko lote-

rije, ki jo je priredila velika trgo-

vina Bluffer Co. pred kratkim v

reklamne svrhe. Eno ji bo že po-

magalo: ali nebo, ali pa loterija,

mogoče pa bo oboje naklonjeno

dražestni deklici.

Na to pismo ji bankir ni več od-

govoril.

II.

Nekega popoldne, ko je trdka

Bluffer Co., z velikim tantamom pri-

redila zbiranje svoje loterije, je

bila izžrebana srečka s številko —

278.345 z glavnim dobitkom. Ta

glavni dobiček je bila zločljiva vi-

la s šestimi sobami in z vsem kom-

fortom, konstruirana po novem si-

stemu in ki se je dala postaviti

povsod, kajti trdka Bluffer Co.,

je prodajala tudi zločljive hiše.

Glavni dobiček, tako je bilo v lo-

terijskem načrtu, se na željo do-

bitnika izplača tudi v gotovini v

znesku sto in petdeset milijonov

avstrijskih kron.

Lastnica srečke 278.345 je bila

— brezposelna evetličarka: Lotte

Klingsberg.

Naj nihče ne reče, da takih slu-

čajev ni. Če se ne bi dogajali, bi

slučajev sploh ne bilo. In ker slu-

čaji obstoje, zato obstoje tudi, —

zlasti pri reklamnih loterijah, —

tudi taki slučaji.

Lepa Loti je imela torej prijet-

no izbiro med zločljivo vilo s šesti-

mi sobami in z vsem komfortom,

ali pa med zneskom v gotovini 150

milijonov avstrijskih kron. Pre-

brisani brat, ki je vedel, da si od

vile ne bo mogel ničesar izposodi-

ti, da pa se da iztistiti iz 150 mi-

lijonov že še kako malo posojilce,

ji je torej svetoval, naj se odloči

za sto in petdeset milijonov v go-

tovini.

— S tem se lahko poročiti, ali

pa lahko špekuliraš na borzi, —

je pojasnil brat, ves v skrbeh.

— Ne bom se poročila in ne bom

špekulirala na borzi, — je zanič-

ljivo odvrnila lepa sestra.

Nekaj tednov kasneje je sedela

lepa Loti v Grand hotelu pri

soupperju. Pomislite: v Grand ho-

telu! Bilo je ravno onega dne, ko je

bil gospodični Loti izplačan v go-

tovini glavni dobiček reklamne lo-

terije veletrgovine Bluffer Co. —

Mlada damica je vtaknila ob takih

slučajih v vedno odprto roko Kar-

la Klingsberga milijon kron in se

priporočila za večer njegovi bra-

tovski galanteriji, naj jo spremlja

h kakor prvovrstni večerji.

Brat in sestra sta si sedela naj-

boljše razpoložena nasproti, ko je

prišel brat Karl.

— No, in kaj misliš napraviti

svojim denarjem?

— Nekaj prav posebnega, — je

skrivnostno odvrnila mlada dekli-

ca.

— Ali si hočeš kupiti kako evet-

ličarno?

— Preveč dolgo sem stala v evet-

ličarni, da bi se sedaj zopet postavi-

la tja, še preden doživim kaj le-

pega v življenju.

— S stopetdesetimi milijoni, —

pardon, sedaj jih je samo še sto-

devet in štirideset, torej s stodevet

in štiridesetimi milijoni si pa že

lahko kaj privoščiti, — izjavi brat

svoje strokovno mnenje. — Toda

kaj si hočeš privoščiti?

Deklica pogleda v tenko meglico

parfuma in cigaretnega dima, ki

je polnila dvorano, izpije kozar-

ček španskega vina in pravi:

— Kaj naj si privoščim? Vse!

Vse srečo!

— To je prav mnogo, srček. Za-

to ti ne bo zadostovalo stopetdeset

milijonov, — pojasni brat.

— O, da, Karel! Gre le za to,

kako dolgo hočemo uživati to

srečo.

— Seveda, kolikor mogoče dolgo.

— Zato je najbrže tudi toliko

ljudi nesrečnih. Ti štedijo pri sre-

či, da so čim mogoče bolj dolgo

srečni. Če pa štedimo, ne uživamo.

Če naprimer izdam jaz ves svoj

denar v osmih dneh, potem ...

— Ali si znorela! — odvrne

brat. — V osmih dneh?

Loti se ne da motiti in nadaljn-

je:

— Če zapravim ves denar v os-

mih dneh, potem si morem ustva-

riti vse, o čemur je kdaj kaka pro-

dajalka v kaki evetličarni sanjala.

Kupim si na primer za petdeset

milijonov toalet, ki mi bodo zado-

stovale za osem dni, nato si kupim

nekaj nakita z denarjem, ki mi

ostane, pa se popeljem v Nizzo in

Monte Carlo in si privoščim tako

življenje vsaj enkrat v polni meri.

(Dalje prihodnjič.)

Agitirajte za "Glas Naroda", naj-

večji slovenski dnevnik v Ameriki.